

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

STANOVISKÁ

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU
ÚDAJOV**Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskej štatistike [KOM(2007) 625 v konečnom znení]**

(2008/C 308/01)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 286,

so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 8,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe týchto údajov,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, a najmä na jeho článok 41,

so zreteľom na žiadosť o stanovisko v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001, ktorá bola prijatá 17. októbra 2007 od Európskej komisie,

PRIJAL TOTO STANOVISKO

I. ÚVOD

Konzultácia s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov (EDPS)

1. V súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 zaslala Komisia 17. októbra 2007 návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskej štatistike (ďalej len

„návrh“) na konzultáciu EDPS. So zreteľom na záväznú povahu článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 EDPS víta výslovný odkaz na túto konzultáciu v preambule návrhu.

2. EDPS 5. septembra 2007 zaujal stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o štatistikách Spoločenstva v oblasti verejného zdravia a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci [KOM(2007) 46 v konečnom znení] (ďalej len „stanovisko k štatistikám v oblasti zdravia“) ⁽¹⁾. Tento návrh mal pevné väzby na súčasný, všeobecnejší návrh, keďže predchádzajúci návrh sa vypracoval na základe právneho rámca, ktorý dnes podlieha zmenám. Preto – ako sa zdôraznilo v bode 10 stanoviska k štatistikám v oblasti zdravia – je medzi týmito dvoma iniciatívami úzka spojitosť.
3. Pred prijatím stanoviska k štatistikám v oblasti zdravia sa na schôdzi EDPS a zástupcov Eurostatu dospelo k záveru, že „by sa malo vykonať spoločné preskúmanie procesov, ktoré uplatňuje Eurostat pri spracovávaní jednotlivých záznamov na štatistické účely, pričom môže viesť k potrebe predbežnej kontroly“. Rozhodlo sa tiež, že „toto spoločné preskúmanie by malo pozostávať z analýzy minimálneho súboru údajov potrebných pri jednotlivých operáciách spracovania a analýzy operácií spracovania, ktoré sa uskutočňujú v Eurostate“. Oba prvky sa zahrnuli do záverov uvedeného stanoviska. EDPS v súčasnosti spolupracuje s útvarmi Eurostatu s cieľom vykonať toto spoločné preskúmanie ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 295, 7.12.2007, s. 1. K dispozícii je na internetovej stránke EDPS.

⁽²⁾ Zo spoločného preskúmania môže vyplývať záver, že je potrebná predbežná kontrola jednotlivých operácií spracovania v súlade s článkom 27 nariadenia (ES) č. 45/2001.

4. EDPS okrem toho 20. decembra 2007 zaslal Výboru Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci pripomienky k návrhu nariadenia o sčítaní obyvateľov, domov a bytov⁽³⁾. EDPS zdôraznil dôležitosť ochrany údajov v tomto kontexte, hoci Európska komisia s ním návrh formálne nekonzultovala. Zopakoval tiež svoje obavy v súvislosti s tým, že správne definovanie právneho rámca, v ktorom sa štatistické údaje spracúvajú, má zásadnú dôležitosť, ako aj v súvislosti s potrebou objasnenia niektorých definícií.
5. Na záver sa EDPS ako člen pracovnej skupiny článku 29 aktívne zúčastnil na príprave stanoviska ku koncepcii osobných údajov⁽⁴⁾, v ktorom sa analyzujú aj niektoré aspekty súvisiace so štatistickými údajmi.

Návrh a jeho kontext

6. Podľa dôvodovej správy je cieľom návrhu revidovať existujúci základný právny rámec, ktorým sa riadi tvorba štatistiky na európskej úrovni s cieľom upraviť ho podľa súčasnej reality a tiež ho zlepšiť, aby zodpovedal budúcemu vývoju a výzvam. Podľa názoru Komisie predstavuje európska štatistika podstatný prínos k budovaniu informačnej kapacity, ktorá je potrebná na podporu strategických cieľov EÚ, ako aj základných politík a podporných nástrojov.
7. Komisia okrem toho konštatuje, že sa vyžaduje aj určitá miera pružnosti v režime ochrany dôverných štatistických údajov v snahe povoliť regulovaný prístup k podrobným štatistickým údajom bez ohrozenia vysokej miery ochrany, ktorú si dôverné štatistické údaje vyžadujú. Výmena dôverných údajov v rámci Európskeho štatistického systému (EŠS) a pravidiel prístupu k takýmto údajom na účely výskumu predstavujú v tejto súvislosti dôležité prvky a vyžadujú si modernizáciu súčasných právnych požiadaviek.
8. Právny základ pre štatistické činnosti na európskej úrovni stanovuje článok 285 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Týmto článkom sa stanovujú požiadavky týkajúce sa tvorby štatistik Spoločenstva a, ako sa zdôrazňuje v jeho odseku 2, vyžaduje sa, aby boli „v súlade s požiadavkami neustranosti, spoľahlivosti, objektivity, vedeckej nezávislosti, hospodárnosti a štatistického utajenia dôverných dát“. Súčasný návrh obsahuje niekoľko úprav existujúceho právneho rámca, napríklad zlepšením riadenia v oblasti štatistiky alebo konsolidáciou činností Európskeho štatistického systému (EŠS), ako aj zavedením väčšej pružnosti do súčasných predpisov o ochrane dôverných štatistických údajov pri zachovaní vysokej úrovne ochrany údajov⁽⁵⁾.

9. Cieľom návrhu je zjednodušiť existujúci právny rámec tvorby a šírenie štatistik na európskej úrovni, najmä konsolidáciou mnohých osobitných znení právnych predpisov Spoločenstva v oblasti štatistiky do jedného nástroja. Tento súčasný právny rámec, ktorý sa má zrušiť, pozostáva z týchto legislatívnych aktov:

— nariadenie Rady (ES) č. 322/97 zo 17. februára 1997 o štatistike Spoločenstva⁽⁶⁾,

— nariadenie Rady (Euratom, EHS) č. 1588/90 z 11. júna 1990 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev⁽⁷⁾,

— rozhodnutie Rady č. 89/382/EHS, Euratom z 19. júna 1989 o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenstiev⁽⁸⁾.

10. Cieľom návrhu je zachovať vykonávacie opatrenia stanovené v nariadení Komisie (ES) č. 831/2002 zo 17. mája 2002, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva so zreteľom na prístup k dôverným údajom na výskumné účely⁽⁹⁾ a rozhodnutie Komisie 2004/452/ES z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovuje zoznam subjektov, ktorých výskumní pracovníci majú na vedecké účely prístup k dôverným údajom⁽¹⁰⁾.
11. Keďže je dôležité zabezpečiť úzku spoluprácu a náležitú koordináciu medzi EŠS a Európskym systémom centrálnych bánk (ESCB), súčasný návrh sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie Rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou⁽¹¹⁾. Eurostat sa však podrobuje spoločnému preskúmaniu spracovania údajov a získané výsledky by mali byť uplatniteľné aj na situáciu ECB.
12. EDPS zameria svoju analýzu na tie prvky návrhu, ktoré môžu mať vplyv na ochranu osobných údajov.

II. ANALÝZA NÁVRHU

13. V odôvodnení 18 sa uvádza, že „by sa malo zabezpečiť právo na úctu k súkromnému a rodinnému životu a na ochranu osobných údajov, ako je uvedené v článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie“.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 52, 22.2.1997, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 151, 15.6.1990, s. 1.

⁽⁸⁾ Ú. v. ES L 181, 28.6.1989, s. 47.

⁽⁹⁾ Ú. v. ES L 133, 18.5.2002, s. 7.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 156, 30.4.2004, s. 1, v znení opravy uverejnenej v Ú. v. EÚ L 202, 7.6.2004, s. 1.

⁽¹¹⁾ Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 8. Pozri tiež stanovisko Európskej centrálnej banky k návrhu.

⁽³⁾ KOM(2007) 69 v konečnom znení.

⁽⁴⁾ Pracovná skupina článku 29 pre ochranu údajov, stanovisko č. 4/2007 ku koncepcii osobných údajov prijaté 20. júna 2007 (WP 136). Pozri najmä príklady 17 a 18.

⁽⁵⁾ Bod 3 dôvodovej správy.

14. V odôvodnení 19 návrhu sa okrem toho uvádza, že „*toto nariadenie (návrh) zabezpečuje ochranu fyzických osôb v súvislosti so spracovaním osobných údajov a špecifikuje, pokiaľ ide o európsku štatistiku, pravidlá stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov*“.
15. EDPS víta tieto dve odôvodnenia s tým, že sa v nich potvrdzuje, že ochrana údajov je dôležitým prvkom, ktorý treba zohľadniť pri práci so štatistickými údajmi. EDPS by však v odôvodnení 18 dal prednosť pozitívnejšej formulácii podobnej ako je v odôvodnení 19, a preto ju mení takto: „*Toto nariadenie zabezpečuje právo ...*“.

16. EDPS tiež víta vypracovanie „európskeho prístupu k štatistike“, ako sa uvádza v odôvodneniach 12 a 13. Časť tohto prístupu spočíva v určení orgánov, ktoré vypracúvajú štatistiky. Hoci sa európska štatistika zvyčajne zakladá na vnútroštátnych údajoch, ktoré tvoria národné štatistické úrady, môže sa tvoriť aj z neverejných vnútroštátnych príspevkov, z podsúborov vnútroštátnych príspevkov a z európskych štatistických prehľadov, alebo na základe zosúladených koncepcií a metód. Z hľadiska ochrany údajov je dôležité určiť orgán, ktorý spravuje údaje používané pri tvorbe štatistík. Tento útvar bude skutočne znášať zodpovednosť spojenú so statusom správcu údajov podľa smernice 95/46/ES aj v súvislosti s právom dotknutej osoby na informácie, jej právom na prístup a opravu a právom vedieť, kto je príjemcom údajov (v tomto prípade je príjemcom údajov Eurostat), kedykoľvek sú tieto práva uplatniteľné.

Ochrana údajov a dôvernosť štatistických údajov

17. EDPS vo svojom stanovisku k štatistikám v oblasti zdravia analyzoval paralelnosť pojmu dôverné údaje a pojmu osobné údaje. Dospel k záveru, že dôvernosť štatistických údajov a ochrana údajov sú dva rôzne pojmy, hoci sa formálne podobajú⁽¹²⁾. EDPS zdôraznil, že tieto dva pojmy sa môžu zamieňať, a preto je potrebné jasne odlíšiť ochranu údajov od dôvernosti štatistických údajov.
18. Pokiaľ ide o štatistické zásady, EDPS by sa rád zaoberal najmä článkom 2 ods. 1 písm. e) návrhu, v ktorom sa vymedzuje zásada štatistickej dôvernosti. Po prvé, EDPS si všimol, že na rozdiel od nariadenia (ES) č. 322/97 sa výraz „štatistické jednotky“ („statistical units“) nahrádza výrazom „štatistické jednotky“ („statistical data subjects“). Táto definícia sa ďalej vymedzuje v článku 3 ods. 7.

19. EDPS nesúhlasí so zmenou definície z rovnakého dôvodu, z akého zdôraznil vo svojom stanovisku k štatistikám v oblasti zdravia, že je potrebné jasne chápať rozdiel medzi pojmami v príslušných oblastiach. Pojem „predmet údajov“ („data subject“) v smernici 95/46/ES je dôležitým pojmom pri vymedzení pojmu „osobné údaje“ a tento pojem sa vzťahuje výlučne na fyzické osoby. Vymedzenie pojmu „dôvernosť štatistických údajov“ sa vzťahuje nielen na fyzické osoby, ale aj na domácnosti, hospodárske subjekty a iné podniky. EDPS sa preto domnieva, že v návrhu by sa mal ponechať pojem „štatistické jednotky“, pretože v tom prípade sú zastrešené fyzické osoby, domácnosti, hospodárske subjekty a iné podniky takým spôsobom, že nevznikne zmätok v právnom rámci ochrany údajov.

Riadenie v oblasti štatistiky

20. EDPS víta formuláciu v článku 5, ktorou sa plánuje zverejňovanie zoznamu ostatných vnútroštátnych orgánov určených členskými štátmi na internetovej stránke Komisie (Eurostat). Tento zoznam podporí transparentnosť, pokiaľ ide o orgány, ktoré sú oprávnené poskytnúť Eurostatu relevantné údaje o štatistických jednotkách.

Kvalita v oblasti štatistiky

21. Článok 10 návrhu je celý venovaný úrovni kvality, ktorá sa očakáva pri tvorbe štatistických údajov. Uvádzajú sa v ňom rozmerov kvality, ktoré sa musia rešpektovať. V návrhu sa uvádza, že pri uplatňovaní rozmerov kvality Komisia v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 27 ods. 2 tohto návrhu definuje postupy (sic), štruktúru a periodicitu správ o kvalite, ktoré sú stanovené v sektorových právnych predpisoch. EDPS by chcel zdôrazniť, že v článku 4 nariadenia (ES) č. 45/2001 sa vymedzujú zásady vzťahujúce sa na kvalitu údajov. EDPS sa domnieva, že Eurostat by mal tieto zásady zohľadniť pri hodnotení kvality údajov, ktoré mu zašlú členské štáty podľa odseku 3 článku 10. EDPS preto navrhuje takúto úpravu druhej vety odseku 3: „Komisia (Eurostat) hodnotí kvalitu zasielaných údajov, a to aj vzhľadom na požiadavky ochrany údajov, a vydáva správy“.
22. V článku 10 ods. 2 sa okrem toho plánuje uplatňovanie týchto rozmerov kvality na údaje, na ktoré sa vzťahujú sektorové právne predpisy v osobitných štatistických oblastiach. V prípade, že by sa prijali takéto sektorové právne predpisy, sa stanovuje v článku 10 ods. 2, že Komisia

(12) Pozri body 14 – 17 stanoviska.

vymedzí postupy, štruktúru a periodicitu správ o kvalite, ktoré sú stanovené v sektorových právnych predpisoch. EDPS chce pripomenúť, že očakáva, že Komisia s ním bude konzultovať o sektorových právnych predpisoch, ktoré by sa mohli prijať v oblasti štatistiky, s cieľom analyzovať ich súlad s nariadením (ES) č. 45/2001.

Šírenie európskej štatistiky

23. Pokiaľ ide o šírenie, EDPS súhlasí s článkom 18 návrhu, ktorým sa umožňuje šírenie štatistických údajov prostredníctvom anonymizovaných záznamov. EDPS by však chcel upozorniť na všeobecnú koncepciu „anonymizácie“.
24. Keď sa uvažuje o anonymite z hľadiska ochrany údajov, mala by sa zohľadniť výklad pracovnej skupiny článku 29 v jej stanovisku ku koncepcii osobných údajov ⁽¹³⁾. Podľa jej názoru na základe smernice 95/46/ES sú anonymizované údaje akékoľvek informácie vzťahujúce sa na fyzickú osobu, ktorá sa nedá identifikovať, či už správcom údajov alebo akoukoľvek inou osobou, pri zohľadnení všetkých prostriedkov, ktoré správca údajov alebo akákoľvek iná osoba pravdepodobne použije na identifikovanie príslušnej osoby. Anonymizované údaje by boli anonymné údaje, ktoré sa predtým vzťahovali na identifikovateľnú osobu, ktorá už identifikovateľná nie je.
25. EDPS už vo svojom stanovisku k štatistikám v oblasti zdravia zdôraznil, že hoci z hľadiska ochrany údajov by pojem anonymita zahŕňal údaje, ktoré už nie sú identifikovateľné, zo štatistického hľadiska sú anonymné údaje také údaje, ktoré nemožno žiadnym spôsobom priamo identifikovať. Z tohto vymedzenia vyplýva, že napriek možnosti nepriamej identifikácie zostávajú údaje anonymnými zo štatistického hľadiska, ale nie z hľadiska ochrany údajov.
26. Preto by EDPS navrhol s cieľom vyhnúť sa zámene týchto dvoch interpretácií zmeniť a doplniť článok 18 návrhu takto: „*Individuálne údaje sa môžu zverejňovať vo forme súboru na verejné použitie, ktorý tvoria anonymizované záznamy, ktoré boli pripravené tak, že nemožno identifikovať štatistickú jednotku, či už priamo alebo nepriamo, ak sa zohľadnia všetky príslušné prostriedky, ktoré môže primerane použiť tretia strana*“. Týmto objasnením by sa malo vyhnúť akejkoľvek neistote v súvislosti s údajmi, ktoré sa môžu sprístupniť na verejné použitie.

Zasielanie dôverných údajov

27. V článku 20 sa stanovujú všeobecné pravidlá týkajúce sa zasielania dôverných údajov medzi vnútroštátnymi orgánmi navzájom a medzi vnútroštátnymi orgánmi a Komisiou, ako aj pravidlá o výmene dôverných údajov pre štatistické účely medzi EŠS a ESCB. V článku 20 ods. 1 návrhu sa uvádza, že toto zasielanie je potrebné na rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky, čím sa oprávňuje plánované zasielanie. EDPS sa domnieva, že takéto zasielanie údajov medzi Eurostatom a vnútroštátnymi orgánmi a medzi Eurostatom a ECB je v súlade s podmienkami nevyhnutnosti stanovenými v článkoch 7 a 8 nariadenia (ES) č. 45/2001. EDPS okrem toho súhlasí s vetou článku 20 ods. 1, v ktorej sa uvádza, že „*akékoľvek ďalšie zasielanie musí výslovne schváliť vnútroštátny orgán, ktorý uskutočnil zber týchto údajov*“. Okrem toho ECB navrhla vo svojom stanovisku k návrhu ⁽¹⁴⁾ niektoré zmeny a doplnenia článku 20 s cieľom zohľadniť právny základ svojich právomocí pri spracovaní štatistických údajov a o výmene dôverných údajov pre štatistické účely medzi EŠS a ECB. EDPS súhlasí s navrhnutými úpravami návrhu, ktoré predložila ECB.

Prístup k dôverným údajom na účely výskumu

28. Hoci sa v článku 22 zavádza možnosť povolenia prístupu k dôverným údajom za určitých podmienok, ktoré sa majú stanoviť, EDPS by rád pripomenul, že prístupenie súboru údajov výskumníkom sa riadi nariadením Komisie (ES) č. 831/2002, ktoré sa súčasným návrhom nezrušuje (pozri odôvodnenie 29 návrhu). Preto sa okrem súladu s nariadením (ES) č. 45/2001 budú musieť zohľadniť aj osobitné predpisy stanovené v uvedenom nariadení Komisie o prístupe k anonymizovaným mikroúdajom na vedecké účely prostredníctvom akýchkoľvek spôsobov, pravidiel a podmienok prístupu stanovenými Komisiou.

III. ZÁVER

29. EDPS víta návrh nariadenia o európskej štatistike. Toto nariadenie by poskytlo pevný a všeobecný právny rámec pre rozvoj, tvorbu a šírenie štatistiky na európskej úrovni.
30. EDPS by však rád zdôraznil tieto skutočnosti:
- EDPS očakáva, že Komisia s ním bude konzultovať o sektorových právnych predpisoch, ktoré by sa mohli prijať v oblasti štatistiky, s cieľom vykonávať toto nariadenie, keď sa prijme,

⁽¹³⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 4.

⁽¹⁴⁾ Pozri stanovisko ECB (Ú. v. EÚ C 291, 5.12.2007, s. 1) – vypracovanie návrhov.

- malo by sa upraviť znenie odôvodnenia 18,
- mal by sa zväziť navrhovaný pojem „štatistická jednotka“ („statistical data subject“), aby sa zabránilo zámene s pojmi v oblasti ochrany údajov,
- pri hodnotení kvality Komisiou by sa mala vziať do úvahy zásada kvality údajov,

- mala by sa zohľadniť nejednoznačnosť pojmu „anonymizácia“ údajov v kontexte šírenia údajov.

V Bruseli 20. mája 2008

Peter HUSTINX
európsky dozorný úradník pre ochranu údajov
